

Innst. S. nr. 245

(2001-2002)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Ingvild Vaggen Malvik, Kjetil Bjørklund og Bjørn Jacobsen om bedre indikatorer for energiforbruk i kommunene

Dokument nr. 8:101 (2001-2002)

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

1. Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med et forslag om at ulike offentlige etater, kommuner og nettselskaper må rapportere sitt energiforbruk fordelt på energikilde og forbrukergruppe slik at datagrunnlaget gjør det mulig å jobbe mer systematisk med å redusere energiforbruket generelt, for gjennom dette å redusere framtidige energikostnader, samt utslippene av klimagasser, lokal luftforurensning og andre miljøproblemer. I tillegg må det legges til rette for en økonomisk kompensasjon til kommunene for dette merarbeidet.
2. Stortinget ber Regjeringen sikre at det utvikles relevante indikatorer som har hensynet til brukerne som overordnet formål, og at disse indikatorene samtidig integreres i KOSTRA-systemet."

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, fra

Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm, og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til St.meld. nr. 54 (2000-2001) om Norsk klimapolitikk, og til St.meld. nr. 15 (2001-2002) Tilleggsmelding til Norsk klimapolitikk, og de respektive partienes merknader og forslag ved behandlingen av meldingene, jf. Innst. S. nr. 240 (2001-2002).

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:101 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentantene Ingvild Vaggen Malvik, Kjetil Bjørklund og Bjørn Jacobsen om bedre indikatorer for energiforbruk i kommunene - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 12. juni 2002

Bror Yngve Rahm
leder

Ingmar Ljones
ordfører

Øyvind Vaksdal
sekretær

Vedlegg**Brev fra Miljøverndepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 23. mai 2002****Vedr. Dok. nr. 8:101 (2001-2002)**

Det vises til brev fra Energi- og miljøkomiteen av 16. april 2002 om utredning vedrørende Dok. nr. 8:101(2001-2002), Forslag fra stortingsrepresentantene Ingvild Vaggen Malvik, Kjetil Bjørklund og Bjørn Jacobsen om bedre indikatorer for energibruk i kommunene.

Forslaget er oversendt og besvart av Olje- og energidepartementet.

Svar på forslag 1:

Kommunene legger viktige føringer for enkeltaktørers valg av energibærere gjennom sine planprosesser. Kommunenes rolle i utviklingen av energibruken ble fokusert under Bondevik I, jf. St.meld. nr. 29 (1998-99) om energipolitikken (energimeldingen). Denne politikken følges nå opp, og noen tiltak konkretiseres i St.meld. nr. 15 (2001-2002), tilleggsmelding til St.meld. nr. 54 (2000-2001) Norsk klimapolitikk. Regjeringen vil blant annet styrke kommunenes mulighet til å påvirke valg av konkrete energiløsninger, herunder vurdere behovet for endringer i plan- og bygningsloven. Regjeringen vil også intensivere det pågående arbeidet med å vurdere endringer i byggeforskriftenes krav til energibruk.

Mulighetene til å velge ulike oppvarmingsløsninger kan være svært forskjellig i kommunene, på grunn av naturgitte forskjeller. Viktige premisser som tilgang på energikilder, klima, bosettingsmønster og utvikling i folketallet er avgjørende for hvilke løsninger næringsliv og husholdninger velger, jf. energimeldingen. Lønnsomheten ved ulike tiltak påvirkes i stor grad av de lokale forholdene. Kommunene er ansvarlige for planprosessene, kjenner de lokale forholdene, og er den nærmeste til å vurdere hva som er hensiktsmessige oppvarmingsløsninger.

De lokale nettselskapene vil kunne bidra med mye informasjon om forholdene i kommunene. I Ot.prp. nr. 56 (2000-2001) om endringer i energiloven, ble nettselskapenes ansvar for energiplanleggingen understreket. Energilovens bestemmelser er primært rettet mot nettselskapene og fjernvarmekonsesjonærene, men også for deres planlegging vil informasjon om utviklingen i kommunene være avgjørende. Det ligger derfor til rette for et nært samarbeid mellom nettselskaper, fjernvarmekonsesjonærer og kommuner i slike saker. Selskapenes opplysninger kan kompletteres med offisiell statistikk, som Folke- og boligtellings. NVE arbeider nå med forskrifter om energiplanlegging. Et godt samarbeide med de lokale selskapene vil ivareta viktige sider av kommunenes informasjonsbehov. Et slikt nært samarbeid er viktig også for at nettselskapene skal få et realistisk bilde av behovet for overfø-

ringskapasitet slik at overinvesteringer kan unngås. Innføring av nye rapporteringskrav kan bli kostbart uten at det er opplagt at det gir vesentlig informasjon ut over det som allerede er tilgjengelig lokalt.

Mange kommuner har begrenset kompetanse på å vurdere energispørsmål. NVE, Miljøverndepartementet og SFT har i flere år arbeidet for å heve kompetansen blant annet gjennom utarbeidelse av veiledere. Det er gitt tilskudd til flere kommuner via NVEs prosjekt om lokale energiplaner og i SFTs prosjekt om lokale klima- og energiplaner. Enova har nå overtatt NVEs ansvar.

Regjeringen vurderer det som viktig å satse på flere områder for å styrke kommunenes planlegging på energisiden. Det er store lokale variasjoner som må vurderes, og følges opp lokalt. Det er viktig med et godt samspill mellom nettselskaper, fjernvarmeselskaper og kommuner for å ivareta en god planlegging både lokalt og nasjonalt. Regjeringen vil arbeide videre med å legge til rette juridiske forhold slik at kommunenes muligheter til å påvirke blir klarere. Regjeringen ser på opplæring som et viktig element for at kommunene skal kunne ta mer styring på lokale energivalg. Arbeidet med å forbedre den nasjonale statistikken er også et element i dette.

Svar på forslag 2:

Regjeringen er enig i at det er nødvendig å reflektere flere forhold i energistatistikken, særlig når det gjelder energibærere som benyttes til oppvarmingsformål. OED har igangsatt et arbeid for å vurdere ulike løsningsalternativer. Det er naturlig med en statlig overbygning for utarbeidelse av statistikk, slik at data blir egnet til analyse av utviklingen nasjonalt. Det er samtidig naturlig at kommuner utarbeider egen statistikk basert på lokale særtrekk for å utdype informasjon som er nødvendig for egen planlegging.

Dagens statistikk på kommunalt nivå for utslipp til luft er mangelfull. Kommunefordelte tall for utslipp til luft finnes, men de utarbeides på en slik måte at de ikke nødvendigvis fanger opp effekten av lokale tiltak som gjennomføres. Mange av energitallene og trafikkarbeidstallene er basert på nedbrytning av nasjonale/fylkestall ved hjelp av relaterte sekundærdata, bl.a. antall boliger, antall biler, befolkning etc. Når kommunen gjennomfører tiltak, så vil disse ikke nødvendigvis gjenspeiles i de kommunefordelte utslippstallene. En bedre oversikt over klimagassutslipp er nødvendig for å kunne utarbeide kommunale strategier og prioritere tiltak.

I det videre arbeidet vil også muligheten for å benytte KOSTRA bli nærmere vurdert.